

Module 3f

Muzieknotatie met Finale Notepad

Studielast: 7 uur.

Doel: kunnen maken van digitale notatie van lied met melodie, lyrics en akkoordsymbolen, kunnen plaatsen van partituurtekens als herhalingstekens, codatekens, dal segno etc. Voor het doel is overigens elk muzieknotatieprogramma in principe bruikbaar. Via deze cursus wordt als mogelijkheid het gratis programma finale notepad aangeboden, waarvan ook een simpele handleiding wordt aangeboden.

Inhoud: Deze module: het leren omgaan met Finale Notepad, is uitsluitend bestemd voor de cursist, niet voor gebruik door kinderen. Zij die al goed overweg kunnen met dit of een ander notatiepakket kunnen deze module overslaan.

De cursist dient bekend te zijn met:

- Instrumentgroepen en soorten instrumenten binnen groep.
- Maatsoorten en basisnotatie van ritmes in deze maten.
- Kwintencirkel majeur en mineur en bijbehorende voortekens.
- Coda segno en al coda, al segno en dacapotekens, herhalingstekens etc.
- Eenvoudige akkoordsymbolen.

Als hier nog vragen over zijn, maak dan gebruik van een boek over algemene muzikaleer of stel de vragen aan je docent.

Eventuele aanvullende lesinhoud, hier niet besproken: Wat is midi. Midi en lyrics, akkoordsymbolen. Midi en partituur. Midi en MP3, wave, wmf. Kenmerken notatieprogramma's. Algemene vragen beantwoorden over voorwaarden m.b.t. kennis algemene muzikaleer. (Ritmische notatie, kwintencirkel, partituurlay-out). Enkele oefeningen hiermee.

Materiaal: Software: Finale Notepad (gratis). Handleiding Finale Notepad.

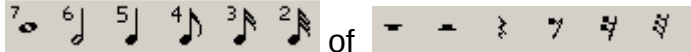
Opdracht:

Maak een goede partituur van een kinderlied m.b.v. een muzieknotatieprogramma (Sibelius, Finale, Score Perfect, Capella, Encore, Finale notepad, Cubase Score etc.). Zet er ook akkoordsymbolen bij. Zij die nog geen ervaring hebben en ook geen eigen programma hebben kunnen gebruik maken van Finale Notepad. Zie verkorte handleiding hierna.

Handleiding Finale Notepad

Bij een nieuw document leidt een wizard (kan ook via “new”) je door de basisopzet om te komen tot een lay-out met de juiste instrumenten, titel en componist, maatsoort en toonsoort. Noten voer je dan daarna met de muis in.

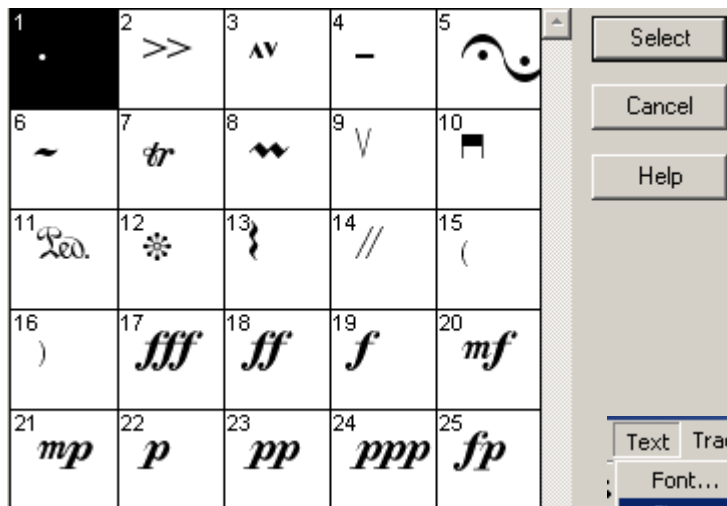
- **Invoeren noten:** Kies eerst het icoontje . Op de balk er onder kies je de notenwaarde of rust die je nodig hebt.

Let op: Als er al rusten in de maat staan (behalve de hele maat rust) dan moet je die eerst met de gum verwijderen, anders worden noten niet geaccepteerd.

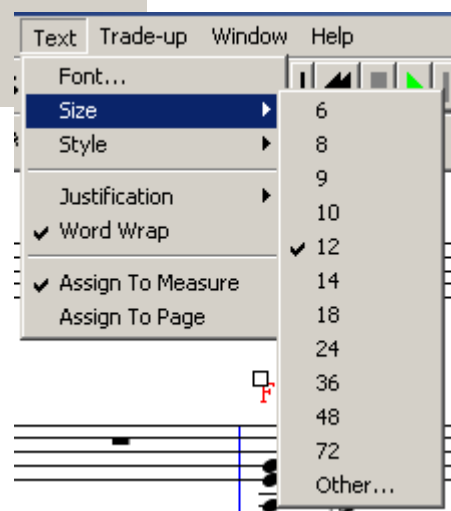
Gepunteerde noten voer je in door te klikken op de notenwaarde die gepunteerd moet worden na eerst de selectie van het puntje. Je kunt door twee keer te klikken ook dubbel punteren.

- **Triolen:** Kies het basisicoontje . Klik dan op de noot die triool moet worden en kies in het dialoogvenster de juiste keuze.
- **Overbindingen:** Kies het icoontje en klik op de noot die moet worden overgebonden.
- **Verhogen, verlagen, verwijderen herstellingsteken:**
- Klik je op , en klik je daarna op een noot, dan verschijnt nevenstaand

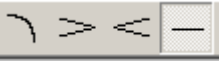

dialoogvenster. Hiermee kun je een aantal **articulatie tekens, dynamische tekens, versieringen** e.d. selecteren, die dan aan de betreffende noot worden gekoppeld.

- Met de teksttool kun je **tekst** plaatsen (Klik dubbel waar de tekst moet komen). Als het teksticoontje is geactiveerd verschijnt er

boven ook in de menubalk een mogelijkheid om de tekst te editeren. In het voorbeeld hiernaast zie je hoe je bijv. de grootte kunt bepalen. Je kunt er ook akkoordsymbolen mee maken of lyrics 2^e couplet. **Akkoordsymbolen:** Kies dan in het menu "text" welk pas verschijnt als je dit icoontje hebt geselecteerd "assign to measure". Daarmee worden de akkoordsymbolen gekoppeld aan de maat.

- is de **lyric** tool. Klik daarna op de noot waar de tekst onder moet. Nu kun je de tekst gewoon door blijven typen. Na spatie of - gaat de tekst automatisch naar de volgende noot van de gekozen partij.
- . Hiermee kun je **herhalingstekens** begin of einde laten zetten. Klik in de maat waar deze moeten komen en maak de goede keuze vanuit het dialoogvenster welk dan verschijnt.
- Dit zijn de zogenaamde smart shape tools. De laatste van deze vier is een gereedschap om ergens een lijn te maken. Klik dubbel, maar houdt onmiddellijk daarna de muisknop ingedrukt en sleep deze over de goede lengte. Dezelfde werkwijze kun je ook met de overige shape tools toepassen. Elke smart shape heeft een aanvangsknop. Door hier op te klikken wordt de shape geselecteerd en kun je hem bijv. weer verwijderen.
- is de mass hover tool. Hiermee kun je, in combinatie bijv. met de shifttoets, maten **selecteren**. Selecties kun je knippen, kopiëren, de inhoud verwijderen. Door (eveneens met deze tool) een gebied te selecteren waar iets heen moet worden gekopieerd, kun je een selectie die in het geheugen is geplaatst met paste daarna daar in plaatsen. Met shift delete verwijder je niet alleen de inhoud, maar ook de maten zelf van een selectie. Zo kun je bijv. slotmaten die nog leeg zijn verwijderen.

Finale notepad is zeer in zich zelf gericht: je kunt het resultaat **niet opslaan in midiformaat**, alleen maar als .mus of als webpage. (voor de laatste mogelijkheid moet dan een plugin bij de gebruiker zijn geïnstalleerd, dit behandelen we hier niet.) Je kunt het resultaat wel **printen**. Als je de mogelijkheid hebt om naar pdf te printen op je computer dan kan dat ook een aardige manier zijn om het resultaat wat meer algemeen te verspreiden.

Je kunt het ook **afspelen** en bijv. met Magix music maker via de stereo out het geluid opnemen om er bijv. een wave of mp3 van te maken.